

DELIKTI U CRKVI

Uvod

»Ne dolaze napadi na Papu i na Crkvu samo izvana, nego patnja Crkve dolazi upravo iz same Crkve, od grijeha koji postoji u Crkvi. I to se uvijek znalo, ali danas to vidimo na stvarno užasan način: da najveći progon Crkve ne dolazi od vanjskih neprijatelja, nego se rađa od grijeha u Crkvi, te je Crkvi stoga nužno potrebno ponovno iskusiti pokajanje, prihvatiti pročišćavanje, naučiti, s jedne strane, opraštati, ali i potrebu pravednosti. Praštanje ne zamjenjuje pravdu. Trebamo se prisjetiti da je Gospodin jači od zla, a Gospa je za nas vidljivo, majčinsko jamstvo Božje dobrote, koja je uvijek posljednja riječ u povijesti« (Benedikt XVI., *Razgovor s novinarima na letu za Lisabon*, 11. 5. 2010.).

Na tragu Papinih riječi znanstveni simpozij Teologije u Rijeci posvećen temi *Delikti u Crkvi* želio je pridonijeti, na sebi svojstven način, znanstvenim i stručnim promišljanjima o pročišćavanju Crkve iznutra, *in foro interno*, ali i izvana, *in foro externo*, što podrazumijeva pravna sredstva i djelovanje. Tema nije nova, ali je u posljednje vrijeme na dramatičan način aktualizirana i koincidirala je upravo sa Svećeničkom godinom koja je bila zaključena 11. lipnja 2010. Budući da se radi o znanstvenom simpoziju Teologije u Rijeci, razumljivo je da je potrebno osvijetliti ispravnu sliku Boga kakvu nam pruža biblijska objava kad su u pitanju praštanje i pravda, a ne može se zaobići ni temeljno pitanje moralne odgovornosti za vlastite čine. Osobna sloboda naime pretpostavlja i subjektivnu odgovornost. Kako na delikte u Crkvi reagiraju mediji, oni izvan Crkve i oni u Crkvi, pokušali su odgovoriti stručnjaci komunikacijskih znanosti.

Delikti u Crkvi, o kojima se god radilo, izazivaju krizu, a kriza zahtijeva katarzu. Katarza se pak ne može dogoditi bez obraćenja i pokajanja s jedne strane, ali ni bez prihvaćanja vanjskih, pravnih posljedica s druge strane. Upravo su zato pravni stručnjaci civilnog i kanonskog prava iznijeli na vidjelo kaznena djela, kaznene mje-

re i pravne postupke (sudske i upravne) u slučajevima kažnjivoga kršenja stege i javnoga reda. To su načini i sredstva kojima država i Crkva, svaka na svojem području, neovisno i samostalno, svojim zakonodavstvom i pravosuđem restituiraju povrijeđeno dostojanstvo žrtve, ali i počinitelja delikta dovode do svijesti da je nužna korjenita promjena u njegovu ponašanju.

Slavko Zec